EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 03 09
COM(2012) 116 final

Rekomendacija

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos sprendimas 2011/734/ES, skirtas Graikijai, kuriuo siekiama sugriežtinti ir sustiprinti fiskalinę priežiūrą bei įspėti Graikiją imtis deficito mažinimo priemonių, kaip manoma, reikalingų perviršinio deficito padėčiai ištaisyti

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Priemonės, susijusios su Graikijos biudžetinės drausmės koordinavimu ir priežiūra ir Graikijai skirtų ekonominės politikos gairių nustatymu, yra apibrėžtos Tarybos sprendime 2011/734/ES, pagrįstame Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 126 straipsnio 9 dalimi ir 136 straipsniu.

Vykdyti sprendimą svarbu turint omenyje ne tik perviršinio deficito procedūrą, bet ir euro zonos valstybių narių Graikijai teikiamą finansavimą per Europos finansinio stabilumo fondą (EFSF).

Tarybos sprendime nustatyta 2011 m. valdžios sektoriaus deficito (pagal ESS95) viršutinė riba viršyta. Vyriausybė patvirtino 2012 m. biudžetą, kuriuo siekiama įvykdyti Tarybos sprendime nustatytą tikslą, ir priėmė priemones, kuriomis bus užtikrintas tolesnis deficito mažinimas vėlesniais metais.

Remiantis dabartiniais skaičiavimais ir projekcijomis, 2011–2014 m. ekonominė veikla bus daug silpnesnė, nei tikėtasi anksčiau, priimant Tarybos sprendimus 2010/320/ES ir 2011/734/ES. 2012 m. vasario mėn. Graikijos vyriausybė paskelbė priemones, kuriomis siekiama mažinti 2012 m. pirminį deficitą, įskaitant papildomo biudžeto patvirtinimą. 2012 m. kovo mėn. Graikija atliko skolos pakeitimo operaciją, dėl kurios gerokai sumažėja palūkanų išlaidos 2012 ir vėlesniais metais ir kuri padeda užtikrinti valdžios sektoriaus skolos tvarumą.

Todėl reikia pakoreguoti metinius tikslus, nekeičiant perviršinio deficito panaikinimo termino. Galima teigti, kad tikslai, išreikšti pirminio pertekliaus dydžiu: −1,0 % BVP 2012 m., +1,8 % BVP 2013 m. ir +4,5 % BVP 2014 m., yra tinkami atsižvelgiant į perviršinio deficito panaikinimo terminą – 2014 m. ir būtinybę didinti skolos tvarumą.

Graikija ir Komisijos tarnybos, ECB ir TVF darbuotojai aktyviai diskutavo dėl Graikijos ekonomikos koregavimo programos susitarimo memorandumo sąlygų atnaujinimo. Diskutuota ne tik dėl fiskalinio konsolidavimo priemonių, bet ir dėl būtinybės stiprinti šių priemonių teigiamą poveikį augimui ir kiek įmanoma sumažinti socialinį poveikį.

Komisija priėmė Tarybos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2011/734/ES, rekomendaciją ir ją perdavė Tarybai.

Rekomendacija

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos sprendimas 2011/734/ES, skirtas Graikijai, kuriuo siekiama sugriežtinti ir sustiprinti fiskalinę priežiūrą bei įspėti Graikiją imtis deficito mažinimo priemonių, kaip manoma, reikalingų perviršinio deficito padėčiai ištaisyti

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), ypač į jos 126 straipsnio 9 dalį ir 136 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

(1) SESV 136 straipsnio 1 dalies a punkte numatyta galimybė patvirtinti valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, skirtas priemones, kuriomis siekiama sustiprinti jų biudžetinės drausmės koordinavimą ir priežiūrą;

(2) SESV 126 straipsnyje nustatyta, kad valstybės narės turi vengti perviršinio valdžios sektoriaus deficito, ir dėl to nustatyta perviršinio deficito procedūra. Stabilumo ir augimo pakte, pagal kurio korekcinę funkciją įgyvendinama perviršinio deficito procedūra, numatyta struktūra, kuria palaikoma Vyriausybės politika, skirta greitai grįžti prie tvirtos biudžeto būklės atsižvelgiant į ekonominę situaciją;

(3) 2009 m. balandžio 27 d. pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 104 straipsnio 6 dalį Taryba nusprendė, kad Graikijoje susidaręs perviršinis deficitas;

(4) 2010 m. gegužės 10 d. pagal SESV 126 straipsnio 9 dalį ir 136 straipsnį Taryba priėmė Sprendimą 2010/320/ES[1], skirtą Graikijai, kuriuo siekiama sugriežtinti ir sustiprinti fiskalinę priežiūrą bei įspėti Graikiją imtis deficito mažinimo priemonių, kaip manoma, reikalingų perviršinio deficito padėčiai ištaisyti ne vėliau kaip iki 2014 m. termino. Taryba nustatė perviršinio deficito padėties ištaisymo terminą – 2014 m. ir metinius valdžios sektoriaus deficito tikslus;

(5) Tarybos sprendimas 2010/320/ES keletą kartų iš esmės pakeistas. Kadangi reikėjo padaryti daugiau pakeitimų, siekiant aiškumo 2011 m. liepos 12 d. jis išdėstytas nauja redakcija Tarybos sprendime 2011/734/ES[2];

(6) remiantis dabartiniais skaičiavimais ir projekcijomis, 2011–2014 m. ekonominė veikla bus daug silpnesnė, nei tikėtasi anksčiau, priimant Tarybos sprendimus 2010/320/ES ir 2011/734/ES. Apskaičiuota, kad 2011 m. ekonominė veikla susitraukė 6,8 %. Šiuo metu Komisija prognozuoja, kad 2012 m. realusis Graikijos BVP susitrauks 4,7 %, 2013 m. išliks nepakitęs, o 2014 m. pradės augti ir padidės 2,5 %. Nominalusis BVP 2011 m. susitraukė 5,2 % ir, numatoma, 2012 ir 2013 m. susitrauks atitinkamai 5,4 % ir 0,4 %, o 2014 m. išaugs 2,5 %;

(7) 2012 m. vasario mėn. Graikijos vyriausybė paskelbė priemones, kuriomis siekiama mažinti 2012 m. pirminį deficitą, įskaitant papildomo biudžeto patvirtinimą. Dėl šių

[1] OL L 145, 2010 6 11, p. 6.
[2] OL L 296, 2011 11 15, p. 38.

priemonių vyko išsamios Graikijos valdžios institucijų ir Komisijos tarnybų diskusijos. Diskutuota ne tik dėl fiskalinio konsolidavimo priemonių, bet ir dėl būtinybės stiprinti šių priemonių teigiamą poveikį augimui ir kiek įmanoma sumažinti socialinį poveikį;

(8) 2012 m. kovo mėn. Graikija pradėjo ir atliko skolos pakeitimo operaciją, dėl kurios gerokai sumažėja skola ir palūkanų išlaidos 2012 ir vėlesniais metais ir kuri padeda užtikrinti valdžios sektoriaus skolos tvarumą;

(9) atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Sprendimą 2011/734/ES reikėtų iš dalies pakeisti dėl keleto aspektų, įskaitant fiskalinio koregavimo planą, nekeičiant perviršinio deficito panaikinimo termino,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimas 2011/734/ES iš dalies keičiamas taip:

1. 1 straipsnio 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„2. Koregavimo planu perviršiniam deficitui panaikinti siekiama, kad valdžios sektoriaus pirminis deficitas (deficitas atmetus palūkanų išlaidas) neviršytų 2 037 mln. EUR (1,0 % BVP) 2012 m., ir būtų pasiektas bent 3 652 mln. EUR (1,8 % BVP) pirminis perteklius 2013 m. ir 9 352 mln. EUR (4,5 % BVP) 2014 m. Atlikus skolos pakeitimą, šie pirminio deficito arba pertekliaus tikslai atitinka šiuos bendro deficito tikslus: 14 811 mln. EUR (7,3 % BVP) 2012 m., 9 462 mln. EUR (4,7 % BVP) 2013 m. ir 4 499 mln. EUR (2,2 % BVP) 2014 m. Tam reikės 2009–2014 m. laikotarpiu struktūrinį balansą pagerinti bent 10 % BVP. Pajamos iš turto privatizavimo (finansinis ir nefinansinis turtas) ir sumos, kurias euro zonos valstybės narės Graikijai išmokės iš nacionaliniuose centriniuose bankuose kaupiamų būsimų pajamų už turimas Graikijos vyriausybės obligacijas, negali būti pagrindas mažinti būtinas konsolidavimo pastangas ir nėra įskaičiuojamos vertinant šiuos tikslus.

3. Siekiant įgyvendinti 2 dalyje numatytą koregavimo planą, reikia, kad valdžios sektoriaus konsoliduotos skolos metinis pokytis būtų −26 954 mln. EUR 2012 m., 6 775 mln. EUR 2013 m. ir 1 492 mln. EUR 2014 m.“.

2. 2 straipsnyje po 7 dalies įterpiama ši dalis:

„7a. Graikija nedelsdama patvirtina šias priemones:

a) farmacijos išlaidų sumažinimas bent 1 076 mln. EUR 2012 m.;

b) užmokesčio už viršvalandžius ligoninių gydytojams sumažinimas bent 50 mln. EUR 2012 m.;

c) karinės įrangos viešųjų pirkimų sumažinimas 300 mln. EUR (pinigai ir tiekimas) 2012 m.;

d) vietos lygmens renkamų ir susijusių darbuotojų atlyginimų sumažinimas 10 % 2012 m. ir merų pavaduotojų ir susijusių darbuotojų skaičiaus sumažinimas 2013 m. siekiant sutaupyti bent 9 mln. EUR 2012 m. ir 28 mln. EUR 2013 ir vėlesniais metais;

e) centrinės valdžios veiklos išlaidų ir su rinkimais susijusių išlaidų sumažinimas bent 370 mln. EUR (palyginti su 2012 m. biudžetu), iš kurių bent 100 mln. karinės paskirties veiklos išlaidos ir bent 70 mln. EUR su rinkimais susijusios išlaidos;

f) vietos valdžios veiklos išlaidų mažinimas siekiant sutaupyti bent 50 mln. EUR 2012 m.;

g) subsidijų atokių vietovių gyventojams sumažinimas ir dotacijų ministerijų prižiūrimiems keliems subjektams sumažinimas siekiant 2012 m. išlaidas sumažinti bent 190 mln. EUR;

h) valstybės investicijų biudžeto (VIB) sumažinimas 400 mln. EUR 2012 m. Šis sumažinimas nedarys poveikio projektams, kurie iš dalies finansuojami struktūrinių fondų lėšomis (įskaitant TEN-T projektus);

i) papildomų pensijų fondų ir didelių vidutinių pensijų fondų arba dideles subsidijas iš biudžeto gaunančių pensijų fondų pakeitimai ir kitų didelių pensijų mažinimas siekiant sutaupyti bent 450 mln. EUR 2012 m. (grynoji suma įskaičius poveikį mokesčiams ir socialinio draudimo įmokoms);

j) dideles pajamas gaunantiems namų ūkiams skiriamų pašalpų šeimoms mažinimas siekiant sutaupyti 43 mln. EUR 2012 m.;

k) ministrų sprendimai visiškam naujos darbo užmokesčio dydžių sistemos įgyvendinimui užbaigti visuose atitinkamuose subjektuose ir teisės aktai dėl nuo 2011 m. lapkričio mėn. permokėto darbo užmokesčio susigrąžinimo sąlygų;

l) Įstatymo Nr. 4038/2012 3 ir 21 straipsnių pakeitimas, kad būtų persvarstytos pradelstų mokesčių ir socialinio draudimo įmokų apmokėjimo dalimis planų pratęsimo sąlygos: apmokėjimo dalimis planai bus taikomi tik esamoms pradelstoms sumoms, neviršijančioms 10 000 EUR fiziniams asmenims ir 75 000 EUR įmonėms. Mokesčių mokėtojai, norintys pasinaudoti pratęstu apmokėjimo dalimis planu, mokesčių administratoriui turėtų pateikti visas finansines ataskaitas;

m) pagrindų teisės aktas, kuriame nuodugniai persvarstomi antrinių ir (arba) papildomų viešųjų pensijų fondai siekiant stabilizuoti pensijų išlaidas, garantuoti, kad tų sistemų poveikis biudžetui būtų neutralus, ir užtikrinti visos sistemos tvarumą vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu.“.

3. 2 straipsnio 8 dalis iš dalies keičiama taip:

a) a ir b punktai pakeičiami taip:

„a) antrinių ir (arba) papildomų pensijų sistemų reforma, parengta konsultuojantis su Europos Komisija, ECB ir TVF ir patvirtinta ES Ekonominės politikos komiteto, kiek tai susiję su jos numatomu poveikiu ilgalaikiam tvarumui. Naujos antrinės sąlyginių nustatyto dydžio įmokų sistemos parametrais užtikrinamas ilgalaikis aktuarinis balansas, remiantis Nacionalinės aktuarinės tarnybos vertinimu;

b) vaistinių pelno maržų koregavimas ir regresinių pelno maržų įvedimas siekiant sumažinti bendrą pelno maržą, kad ji neviršytų 15 %;“;

b) pridedami šie punktai:

„c) vykstančio funkcinio socialinių programų vertinimo užbaigimas;

d) sprendimai, skirti bendros viešųjų pirkimų institucijos steigimo reglamentui numatyti; bendra viešųjų pirkimų institucija pradeda savo veiklą su šios institucijos įstatyme ir veiksmų plane, suderintame su Europos Komisija 2010 m. lapkričio mėn., apibrėžtoms užduotims, tikslams, kompetencijai ir įgaliojimams įgyvendinti; bendros viešųjų pirkimų institucijos narių paskyrimas;

e) sistemų, pagal kurias išeinant į pensiją mokamos vienkartinės išmokos nesuderintos su sumokėtomis įmokomis, nustatymas ir išmokų patikslinimas;

f) farmacijos produktų didmenininkų pelno maržų mažinimas, kad jos artėtų prie 5 % viršutinės ribos;

g) reikiami konkursai siekiant įgyvendinti visapusišką ir vienodą sveikatos priežiūros informacinę sistemą (e. sveikatos priežiūros sistemą);

h) visų teisės, techninių ir finansų konsultantų skyrimas 2012 ir 2013 m. planuojamiems privatizavimo sandoriams.“.

4. 2 straipsnio 9 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) viešųjų išlaidų programų vertinimo užbaigimas. Šis vertinimas remiasi išorės technine pagalba; jį atliekant daugiausia dėmesio skiriama pensijoms ir socialiniams pervedimams (taip, kad būtų išlaikyta minimali socialinė apsauga), gynybos išlaidoms nemažinant šalies gynybos galios ir centrinės bei vietos valdžios institucijų restruktūrizavimui; taip pat bus patikslintas tolesnis ligoninių farmacijos ir veiklos išlaidų, taip pat socialinės paramos išmokų grynaisiais pinigais racionalizavimas;

b) mokesčių reformos, kuria siekiama supaprastinti mokesčių sistemą, panaikinti išimtis ir lengvatinius režimus, įskaitant bazių išplėtimą, taip sudarant sąlygas laipsniškai mažinti mokesčių tarifus gerėjant pajamų surinkimui, patvirtinimas. Ši reforma yra susijusi su gyventojų pajamų mokesčiu, pelno mokesčiu ir PVM, nekilnojamojo turto mokesčiais ir socialinio draudimo įmokomis, o santykinė netiesioginių mokesčių našta nesikeis;

c) juridinių nekilnojamojo turto verčių persvarstymas, kad jos labiau atitiktų rinkos kainas;

d) mokėjimų grynaisiais pinigais ir čekiais mokesčių inspekcijoje nutraukimas ir pakeitimas banko pavedimais, kad darbuotojai turėtų daugiau laiko didesnės pridėtinės vertės darbui (auditui, priverstiniam mokesčių surinkimui ir mokesčių mokėtojų konsultavimui);

e) vadinamųjų specialiųjų viešojo sektoriaus atlyginimų, kuriems netaikoma naujoji darbo užmokesčio dydžių sistema, sumažinimas vidutiniškai 12 %. Ši priemonė bus taikoma nuo 2012 m. liepos 1 d. ir taip turėtų būti sutaupyta mažiausiai 205 mln. EUR (grynoji suma įskaičius poveikį mokesčiams ir socialinio draudimo įmokoms).“.

5. 2 straipsnis papildomas šiomis dalimis:

„10. Graikija iki 2012 m. rugsėjo mėn. pabaigos priima šias priemones:

a) 2013 m. biudžeto projektas, laikantis 1 straipsnio 2 dalyje nustatyto pirminio pertekliaus tikslo;

b) centrinės valdžios lygmens dažnai perkamų prekių ar paslaugų centralizuotų viešųjų pirkimų ir bendrųjų sutarčių taisyklės ir procedūros, įpareigojančios ministerijas ir centrinės valdžios įstaigas pirkimus vykdyti naudojantis šiomis sutartimis ir leidžiančios regioniniams subjektams jomis pasirinktinai naudotis.

11. Graikija iki 2012 m. gruodžio mėn. pabaigos priima šias priemones:

a) galutinis 2013 m. biudžeto patvirtinimas, laikantis 1 straipsnio 2 dalyje nustatyto pirminio pertekliaus tikslo;

b) teisės aktai, kuriais paprastinama papildomų biudžetų teikimo ir tvirtinimo procedūra.“

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja pranešimo apie jį dieną.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Graikijos Respublikai.

Priimta Briuselyje,

Tarybos vardu
Pirmininkas